

Poslední otrok (Alexandra Kollontai)

Po staletí mlčela žena východu; bylo potřebí mocné polnice proletářské revoluce v Rusku, aby byla vyvábena ze své odloučené stagnace. Prohlášení komunismu o všeobecné práci a soudružství, o rovnosti pohlaví a všeobecné solidaritě proniklo do Dálného Východu jako neodolatelný apel, probouzející jeho pestré a rozmanité massy. Orient počal se hýbat. Chudí, s veškerou nenávistí, která se nahromadila v jejich srdcích proti satrapům a boháčům, dali se na vzestup k rudé vlajce, symbolu rovnosti, rovnosti a práce pro všechny. Poprvé v dějinách žena Orientu uslyšela apel, jí adresovaný, jí, nejutlačovanější z utlačovaných. Ona, která byla stěží více nežli věcí, stěží více, nežli domácím nářadím, pokorným a němým nástrojem, byla probuzena rudou vlajkou komunismu, který ji volal k rovnosti a těšení se ze všech výbojů revoluce.

Žena východu, poprvé ve staletích, odhodila svůj závoj a připojila se k revolučnímu zástupu, táhnoucímu k symbolu osvobození, k rudé vlajce komunismu.

Každý měsíc existence sovětské republiky, kladoucí bezpečnější základy komunismu, zvyšuje kvašení mezi ženami východu. Poprvé objevují se v historii v kanceláři kongresu východních národů v Baku. Ve všech krajích sovětského Ruska, ve kterých jest převážně mussulmanské obyvatelstvo, ve východních republikách, veliká osvětová práce koná se mezi massami žen. Sovětská idea jest jakýmsi kouzelným kruhem, který vábí všechny vyděděné, který boří všechny hradby, oddělující tato plemena od druhých, který spojuje roztroušené síly. Ženy požadují své právo na osvětu. Kolem sekcí pro veřejné vyučování shromažďují se nyní východní ženy, které odhodily závoj. Tatarky, Peršanky, Sartky zápasí nyní proti tomuto nehygienickému označení. V Teheráně, kde kapitál připravil již půdu pro budoucí setbu komunismu, byla konána ženská konference s heslem: "Pryč se závoji!"

Turkestán, se svou drobnou domácí industrií, jest každodenně svědkem vzrůstu hnutí, které uchvacuje ženy dělníků. Počet rozvodních případů, přicházejících před tribunály, roste denně. Žena, silná v počátcích své ekonomické emancipace, požaduje víc a více kategoricky své právo na neodvislou existenci.

Mussulmanské ženy v Azerbejdžanu, pod vedením komunistické sekce, zorganizovaly klub, dětskou zahrádku; šicí kroužek, veřejnou jídelnu a školu.

V Zakavkazí konány jsou pravidelné schůze žen, právě jako rady poslanců v Rusku. Jest zde "unie krejčovských řemesel," která přivádí dohromady mussulmanské i ruské ženy. V Samarkandu, ženská sekce komunistického výboru má skupinu mussulmanských žen. Ženské sekce jsou v Bochaře. Výkonný výbor v Turkestanu zahrnuje čtyři ženy, ale ne všechny odvrhly závoj.

V Baškýrsku, mezi kalmuckými a kirgizskými ženami, v Tatarské republice, ba i ve vzdálených krajích severu, v Ťumenu, hnutí se šíří mezi mussulmanskými ženami; ženské sekce naší strany se pevně zakořeňují.

Východní ženy, zvláště ona část, která žije na území sovětského Ruska, probudila se a pohybuje se k úplnému osvobození. Vše, čeho potřebujeme k získání nových obránců komunistické ideji, jest pomáhati jim.

Na třetím všeruském kongresu ženských sekcí byla přítomna speciální sekce orientálských žen. Tato speciální sekce se usnesla, nejen sesílit tuto část naší práce, ale rovněž sejíti se dne 1. února, kteréžto datum bylo později odloženo na I. duben, na první všeruský kongres východních žen. Ve všech guberniích budou utvořeny organizační výbory k připravení kongresu. Tyto výbory budou sestávat ze zástupců mussulmanských kancelářů, dělnických sekcí a výborů komunistické mládeže. Tentýž kurs akce bude sledován v okresích. Letáky, plakáty, proklamace jsou připravovány. Učitelé, lékaři, komunistické skupiny, všemožné mussulmanské vzdělávací spolky jsou využívány.

V autonomních republikách připadá rovněž příprava kongresu ženským sekcím. Proletářské konference jsou svolávány v guberniích a okresích. Veliká propaganda jest prováděna. Následující jest jednací pořádek kongresu: 1.) Otázky dneška; 2.) sovětská moc a východní ženy; 3.) legální status východních žen dříve a nyní; 4.) drobný průmysl a východní ženy; 5.) ochrana mateřství a dětství; 6.) veřejné vzdělání a východní ženy.

Kongres bude všeobecný ve své formě, bez stranových ohledů; jeho cílem jest, uvést v pohyb až dosud nedotčené massy, interessovali ženské obyvatelstvo o činy sovětské vlády, vzdělati východní ženy v komunistickém duchu a posílit je v zápasu proti nepřátelům dělníků. Ježto však jest nutno, počítati se všemi ekonomickými a tradičními zvláštnostmi východu, bylo rozhodnuto, svolati po kongresu konferenci komunistických mussulmanských žen, která se má pustiti do rozličných otázek organisace a platformy pro osvobození východních žen.

Naše snahy mají býti soustředěny na dva hlavní body: shromáždit a spojití roztroušené síly dělnic v místech, ve kterých průmyslový kapitál vložil již těžkou ruku na východní proletariát, shromáždit zemědělské, polokočovní nebo kočovní živly kolem zemědělských družstev, a kromě toho přivábiti massy žen do výchovné a později politické akce naší sekce pro veřejné vyučování. Více než cokoli jiného, osvěta a výchova bude nejjistějším nástrojem osvobození na východě. Těsná jednota mezi ženami a vzdělávacími orgány jest nutností, diktovanou životem samotným.

Čím více bude se činnost ženských sekcí šířiti mezi orientálskými ženami, tím více bude se komunism upevňovati na východě, a tím rozhodnější bude rána, zasazená západnímu imperialismu spojenými silami východního proletariátu, probuzeného ze svého tupého spánku staletí.